

pavel.tuleja@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

PLNÁ ZAMĚSTNANOST A LIDSKÉ NÁKLADY

TEORIE PRACOVNÍHO TRHU

CÍL TEMATICKÉHO CELKU

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- analyzovat různé typy nezaměstnanosti, jejich příčiny a důsledky,
- zkoumat historické a současné přístupy k problematice plné zaměstnanosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- cyklická nezaměstnanost,
- frikční nezaměstnanost,
- kvalifikační mezera,
- plná zaměstnanost,
- přirozená míra nezaměstnanosti,
- sezónní nezaměstnanost,
- strukturální nezaměstnanost.

SEZÓNŇNÍ NEZAMĚŠTANANOST

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **sezónní nezaměstnanost:** nezaměstnanost, která vzniká v důsledku sezónních změn v nabídce zaměstnání nebo nabídce práce,
- **příklady:** zemědělství, stavebnictví, cestovní ruch,
- sezónní výkyvy na nabídkové straně trhu práce.

FRIKČNÍ NEZAMĚŠTNANOST

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **frikční nezaměstnanost:** nezaměstnanost u ekonomicky aktivních osob, které přecházejí z jednoho pracovního místa na druhé nebo vstupují na trh práce,
- **význam frikční nezaměstnanosti:** přínos pro jednotlivce nově stupující na trh práce,
- **tři faktory frikční nezaměstnanosti:**
 - existence dostatku pracovních míst,
 - osoby hledající práci mají požadovanou kvalifikaci
 - a období hledání práce je relativně krátké.

STRUKTURÁLNÍ NEZAMĚŠTANANOST

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **strukturální nezaměstnanost:** nezaměstnanost, která vyplývá z nesouladu mezi kvalifikací (rozmístěním) osob hledajících práci a požadavky (rozmístěním) pracovních míst,
- **příklady strukturální nezaměstnanosti:** ocelářský průmysl,
- **způsobena:**
 - technologickými změnami,
 - změnami v poptávce po zboží a službách
 - geografickými přesuny pracovních míst.

CYKlickÁ NEZAMĚSTNANOST

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **cyklická nezaměstnanost:** nezaměstnanost, která vzniká v případě nedostatku pracovních míst na trhu.
- **příklady cyklické nezaměstnanosti:** Velká hospodářská krize a recese v letech 1981-82,
- **dopady cyklické nezaměstnanosti:** dlouhodobá nezaměstnanost, sociální problémy,
- nutné zásahy tvůrců hospodářské politiky vedoucí k obnovení poptávky po statcích a službách.

PLNÁ ZAMĚSTNANOST

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **plná zaměstnanost:** stav, v němž jsou všichni jednotlivci, kteří chtějí při dané mzdové sazbě pracovat, zaměstnáni,
- **historie pojmu plná zaměstnanost:** Zákon o zaměstnanosti z roku 1946 a následně definice v 60. let 20. století.
- **význam plné zaměstnanosti:** ekonomická stabilita, sociální blahobyt.
- kompromis mezi plnou zaměstnaností a stabilitou cen.

PŘIROZENÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **přirozená míra nezaměstnanosti:** míra, při níž se trh práce nalézá ve stavu dlouhodobé rovnováhy,
- **faktory přirozené míry nezaměstnanosti:**
 - věk a složení pracovní síly,
 - úroveň vzdělání,
 - technologické změny.
- **zahrnuje:** frikční a strukturální nezaměstnanost,
- změny v přirozené míře nezaměstnanosti v průběhu času.

BUDE KVALIFIKAČNÍ MEZERA RŮST?

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **kvalifikační mezera:** rozdíl mezi kvalifikací požadovanou pro nová pracovní místa a současnou kvalifikací pracovníků,
- **příklady:** ocelářský průmysl, automobilový průmysl,
- **dopady mezery růstu:** strukturální nezaměstnanost → potřeba rekvalifikace pracovníků.

SHRNUTÍ TEMATICKÉHO CELKU

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-1661/2022

- zabývá se různými typy nezaměstnanosti, mezi něž řadíme sezónní, frikční, strukturální a cyklickou nezaměstnanost,
- analyzuje cíl plné zaměstnanosti a přirozenou míru nezaměstnanosti a jejich význam pro nositele hospodářské politiky,
- zkoumá ekonomické a sociální náklady nezaměstnanosti a diskutuje o různých politických opatřeních, jež mají vést k dosažení plné zaměstnanosti.

SEZNAM UVEDENÝCH POJMŮ

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- cyklická nezaměstnanost,
- frikční nezaměstnanost,
- kvalifikační mezera,
- plná zaměstnanost,
- přirozená míra nezaměstnanosti,
- sezónní nezaměstnanost,
- strukturální nezaměstnanost.

SEZNAM KONTROLNÍCH OTÁZEK

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

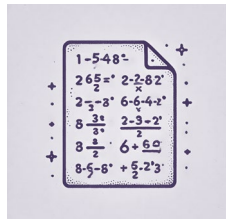
- Jaké jsou hlavní typy nezaměstnanosti a jaké jsou jejich příčiny?
- Definujte pojem „plná zaměstnanost“ a vysvětlete, jak se tento ukazatel liší od „nulové nezaměstnanosti“.
- Jaké jsou ekonomické a sociální náklady nezaměstnanosti?
- Jaká politická opatření mohou být přijata k dosažení plné zaměstnanosti?
- Co rozumíme pod pojmem „přirozená míra nezaměstnanosti“ a jak se hodnota tohoto ukazatele mění v průběhu času?

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

Příklad 1

- **Příklad:** Vysvětlete, jak sezónní nezaměstnanost ovlivňuje pracovní trh v zemědělství během různých ročních období.
- **Řešení:** Sezónní nezaměstnanost v zemědělství je způsobena sezónními změnami v nabídce práce. Například během sklizně je potřeba více pracovníků, zatímco mimo sezónu je poptávka po pracovní síle nižší. To vede k dočasné nezaměstnanosti pracovníků mimo sezónu.

Příklad 2

- **Příklad:** Diskutujte o rozdílech mezi frikční a strukturální nezaměstnaností.
- **Řešení:** Frikční nezaměstnanost je krátkodobá a vzniká při přechodu pracovníků mezi zaměstnáními nebo při vstupu na trh práce. Strukturální nezaměstnanost je dlouhodobější a vzniká, když je nesoulad mezi kvalifikací pracovníků a požadavky pracovních míst.

pavel.tuleja@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

DĚKUJI ZA POZORNOST.

PLNÁ ZAMĚŠTNANOST A LIDSKÉ NÁKLADY